

VI Dyktando Niepodległościowe

„Po polsku o historii”

dla uczniów kl. IV-VIII szkół podstawowych, dotychczasowych gimnazjów
i dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych
w roku szkolnym 2018/2019

ETAP SZKOLNY

9 października 2018 roku

Instrukcja dla osoby czytającej dyktando

Szanowni Państwo!

1. Tekst należy przeczytać trzykrotnie:
  - a) pierwszy raz – w całości
  - b) drugi raz wolniej, dyktując po jednym zdaniu
    - każde zdanie wielokrotnie złożone należy podzielić na mniejsze, logiczne części, zgodnie z interpunkcją, a następnie przeczytać to zdanie jeszcze raz w całości
    - znaki interpunkcyjne mogą być sygnalizowane jedynie przez intonację, a nie nazywane
  - c) trzeci raz – znów w całości.
2. Łączny czas dyktanda (kodowanie, pisanie dyktanda i oddanie pracy) nie może przekroczyć 45 minut.
3. Udział w Konkursie ma być dla uczniów przede wszystkim okazją do rozwijania zainteresowań humanistycznych i dociekliwości poznawczej: językowej i historycznej, dlatego zadbajmy o spokój i tonujmy emocje.

Dziękujemy!

Tekst dyktanda dla uczniów klas VII-VIII szkoły podstawowej oraz gimnazjalistów

Dzień jak nie co dzień, czyli minidyktando na stulecie niepodległości

Mało kto wie, że 11 listopada nie od razu był dniem świątecznym. Wprawdzie już rok po zrzuceniu przez Polskę jarzma zaborów zorganizowano nieoficjalne uroczystości, ale ostatecznie sejm ustanowił 11 listopada Świętem Niepodległości nowo powstałego państwa dopiero w 1937 roku.

Data tego arcyważnego święta to po prostu dzień, w którym powierzono Piłsudskiemu naczelne dowództwo, choć piłsudczycy woleliby świętować powrót do Warszawy późniejszego Naczelnego Wodza. Tak naprawdę niepodległość Polski Rada Regencyjna proklamowała już 7 października 1918 roku, jednak to 11 listopada uchodził w II RP za dzień szczególny choćby dlatego, że z tej okazji w Belwederze wręczano prestiżowe odznaczenia, np. Order Virtuti Militari (za męstwo w walce) czy Krzyż i Medal Niepodległości (dla zasłużonych, a niebędących żołnierzami).

W wyjątkowy sposób uczczono 10. rocznicę odzyskania niepodległości – w hołdzie Marszałkowi stołeczny plac Saski przemianowano na plac Józefa Piłsudskiego. Oryginalną, jak na owe czasy, formą celebracji stał się zorganizowany po raz pierwszy w historii wyścig kolarski Tour de Pologne. Dla zwykłych obywateli Rzeczypospolitej był to dzień wolny od pracy, dzięki czemu mogli oni bez przeszkód wziąć udział m.in. w nabożeństwie dziękczynnym w archikatedrze św. Jana lub rewii wojskowej na Polu Mokotowskim.

Skądinąd niedługo cieszyliśmy się wolnością. Podczas okupacji hitlerowskiej obchody Święta Niepodległości były zabronione. Tym niemniej pomimo represji podtrzymywano tę patriotyczną tradycję: świętowały Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie, rząd na uchodźstwie, a w kraju – Polskie Państwo Podziemne. Władza ludowa w PRL-u traktowała świętowanie 11 listopada jako działalność antypaństwową. Na krótko za sprawą NSZZ „Solidarność” Święto Niepodległości odzyskało należne miejsce w świadomości społecznej. Dopiero w 1989 roku przywrócono prawo do jego swobodnego obchodzenia.